

UTRECHT

Kevin Kalkman van ZIP Tuning leest de software uit van een BMW 5. Klanten komen van heinde en verre om hun auto meer trekkracht te geven

Motor onder het mes

Downsizing is de trend in de automobiellindustrie. Auto's worden uitgerust met kleinere motoren. Zuinig en ook saai. *Tuning* maakt auto's wat spannender

Jelte Wiersma Foto's Marco Bakker

Wilco Jonker (42) heeft een nieuwe Volkswagen Caddy, en toch staat de bedrijfsauto alweer in de garage. Niet wegens een defect, maar om de auto te laten tunen. Jonker is deze dinsdag van Wapenveld (Gelderland) naar ZIP Tuning in Utrecht gereden om het aantal paardekrachten van de 1.6 liter turbodieselmotor te verhogen en de auto sneller te laten accelereren. 'Mijn buurman had het ook gedaan en die was er erg tevreden over,' zegt Jonker. 'De vorige bedrijfswagen heb ik toen laten tunen en mijn Landrover Discovery-terreinwagen ook. De auto's worden er zuiniger van en trekken sneller op. Ik wil niet meer anders.' De cijfers zijn spectaculair: de paardekrachten gaan van zo'n 75 naar 135; het koppel (de trekkracht) van 225 naar 300 newtonmeter.

Het tunen en ook pimpen – visueel opleuken – van auto's gebeurt al decennia. Begonnen bij een kleine groep automobilisten heeft die mode nu zelfs de doorsneerijder bereikt: waar vroeger alleen sportauto's en auto's met zware motoren waren uitgerust met dubbele uitlaatpijpen en lichtmetalen velgen, zijn nu ook licht gemotoriseerde auto's voorzien van dit blinkende metaal. Een andere ontwikkeling is minder zichtbaar: de populaire trend om auto's inwendig te modificeren: op trekkracht. Dat komt zo: brandstoffen worden steeds duurder en opeenvolgende regeringen hebben lichtere auto's fiscaal bevoordeeld door ze vrij te stellen van wegenbelasting en de aanschafbelasting bpm. Nadat motoren jarenlang groter werden, zetten

fabrikanten nu een omgekeerde wedloop in: hoe kleiner de motor hoe beter. Die zuinige en lichte auto's zijn, zeker in Nederland, populair. Maar een beetje saai zijn ze ook. 'Wat ik het liefst rijd?' zegt eigenaar Paul Castelein (33) van ZIP Tuning. 'Een V8-motor.' Die rijdt hij dan ook, een BMW X5 met een achtcilindermotor. Zijn auto verbruikt 1 liter op elke 5 kilometer. De kosten daarvan zijn voor veel mensen te hoog. Oplossing: koop een auto met een lichte motor en laat die niet alleen visueel pimpen, maar ook inwendig tunen. Zo reed Wilco Jonker eerst een Volkswagen Caddy met een 2 liter dieselmotor. 'Ik twijfelde wel toen ik een nieuwe kocht en dacht: is een 1.6 liter niet te licht? Maar dat valt reuze mee.' Door zijn auto te

Utrecht

De grootvader en vader van Danny Nagtegaal zaten ook in het autovak. Zij maakten hun handen vuil, maar de derde generatie hoeft dat niet meer

laten tunen, rijdt hij straks in plaats van 1 op 18, 1 op 20, én sneller. Jonker: 'Ik snap niet dat autofabrikanten dit niet meteen doen.' Garage-eigenaar Castelein legt uit waarom. 'Autofabrikanten maken een auto door allerlei compromissen gemiddeld. In Duitsland – met snelwegen waar je hard mag rijden – heb je veel minder aan de tuning zoals wij die doen. Wij zijn afgesteld op de Nederlandse situatie: veel optrekken en remmen.' Ook speelt mee dat een auto die in bijvoorbeeld Duitsland wordt gemaakt over de hele wereld wordt verkocht. De Duitsers maken de auto zo dat die onder verschillende omstandigheden kan presteren. Maar in het West-Europese klimaat en met de hoge kwaliteit van brandstoffen en het goede onderhoud zijn automotoren tot meer in staat. Voor de consument is tunen een voordelige manier om een kleinere auto te laten presteren als een grotere. Tuner Danny Nagtegaal (28) van ZIP Tuning: 'Een Audi A4 1.8 is met 120 pk 3.200 euro goedkoper dan een uitvoering met 160 pk. Wij tunen zo'n Audi met 120 pk voor 500 euro. En dan presteert hij hetzelfde als een duurdere Audi met 160 pk.' ZIP Tuning, in 2004 opgericht door Castelein, is naar zijn zeggen de grootste tuner in Nederland, België en Frankrijk met vestigin-

gen in Groningen, Utrecht, Gent en Parijs. Er zijn in Nederland tachtig tuningbedrijven; Castelein behoort tot de top. 'Wij hebben ook de wegauto's getuned van oud-Formule-1-coureurs Jos Verstappen en Christijan Albers en tunen ook auto's van particulieren die meedoen aan de rally Parijs-Dakar.' Tunen is hightech. ZIP verandert met de computer de software-instellingen van automotoren zodat de trekkracht en het aantal paardekrachten toenemen en het verbruik daalt. Via een stekker in de auto wordt de

'Ik vind het onnodig om opzichtig te zijn. Het is dan verrassend als je inhaalt'

motorsoftware ingeladen in een computer die de specificaties afleest. In het kantoorje boven de werkplaats krijgt tuner Nagtegaal die uitgelezen informatie te zien op zijn vier computerschermen. Groene lijntjes en puntjes – het zijn net de koersen van de aandelenbeurs – tonen de specificaties van de uitgelezen auto. Door de lijntjes met de muis te verslepen verandert Nagtegaal de instellingen van de motorsoftware, en zo de prestaties.

Nagtegaal – zijn opa en vader zaten ook al in het autovak – tovert de specificaties op het scherm van een BMW 318 diesel. 'In principe kan ik doen wat ik wil, maar deze BMW kan ik binnen de veilige marges maximaal 30 procent extra koppel geven.' Waar zijn opa en vader nog vieze handen kregen, heeft Nagtegaal nog geen zwart randje onder zijn nagels. De BMW die hij 'opereert', staat in Gent – volledig digitaal. De truc is volgens Nagtegaal om vooral de trekkracht tijdens tussenacceleraties te verbeteren. De topsnelheid van een auto verhogen van 180 naar 230 kilometer per uur kan ook, maar wie heeft daar wat aan? Klanten willen vooral dat ze bij lage toeren veel trekkracht hebben. Dan trekt de auto sneller op en daalt het verbruik. In Nederland is dat handig voor mensen die veel rijden. 'We hebben veel zakelijke rijders als klant,' zegt Castelein. Zijn bedrijf tunet ook vrachtwagens – drieduizend zijn er nu aangepast. De getunede auto's verraden aan de buitenkant vaak niets van hun extra koppel – al wordt er weleens een dikke of extra uitlaat gemonteerd. 'Nederlanders zijn toch calvinisten,' zegt Castelein. Klant Jonker, de man van de Volkswagen Caddy: 'Ik vind het onnodig om opzichtig te zijn. Het is dan verrassend als je iemand snel inhaalt.'